

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

w sprawie **R. Ł.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 31 stycznia 2020 r.,
zażalenia obrońcy skazanego
na zarządzenie postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 25 października 2019 r., sygn. VIII Ka (...),
odmawiające przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu
Okręgowego w B. z dnia 10 września 2019 r., sygn. VIII Ka (...) z uzasadnieniem,
na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 w zw. z art. 40 § 3 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

**uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi
Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w B. nie uwzględnił wniosku skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem motywując to tym, że nie zostało wykazane, by uchybienie terminowi określone w art. 524 § 1 zd. 2 k.p.k. nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych w rozumieniu art. 126 k.p.k. Wskazał, że termin do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia rozpoczął dla skazanego bieg z kolejnym dniem od daty ogłoszenia wyroku, które miało miejsce w dniu 10 września 2019 r. (k. 560). Skazany było powiadamiany o terminach rozpraw w dniach 2 lipca i 27 sierpnia 2019 r. na wskazany przez niego adres. Zawiadomienia te nie były podejmowane, a w konsekwencji zostały złożone do akt ze skutkiem doręczenia, co jest

równoznaczne z uznaniem, że R. Ł. był powiadomiony. Ponadto skazany był reprezentowany przez obrońcę, który wypowiedział pełnomocnictwo dopiero na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2019 r. Powyższe dowodzi, że nie wystąpiły przyczyny niezależne od skazanego, lecz skazany nie zadbał należycie o swoje interesy.

Na to postanowienie zażalenie złożył obrońca skazanego, zarzucając obrazę art. 126 k.p.k. poprzez odmowę przywrócenia terminu do złożenia wniosku w sytuacji, gdy jego niedochowanie nastąpiło z przyczyn od skazanego niezależnych oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że przekroczenie ustawowego terminu do złożenia tzw. zapowiedzi kasacji nie nastąpiło z przyczyn od skazanego niezależnych. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie wniosku skazanego o przywrócenie terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Najwyższy, orzekając w niniejszym postępowaniu zażaleniowym jako sąd odwoławczy, rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – w granicach tych zarzutów. Zobowiązany jest nadto do badania sprawy w zakresie szerszym w wypadkach określonych w art. 435, 439 § 1, 440 i 455 k.p.k. (art. 433 § 1 k.p.k.). W ramach tej kontroli ujawniła się okoliczność powodująca, że sprawa winna zostać rozpoznana w zakresie szerszym, aniżeli wynikałoby to ze sformułowanych w zażaleniu zarzutów.

Wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 września 2019 r., VIII Ka (...) został wydany w składzie trzyosobowym, w którym zasiadała między innymi sędzia D. N., będąca w tej sprawie sprawozdawcą. Ta sama sędzia wydała następnie zaskarżone postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem.

Stosownie do treści art. 40 § 3 k.p.k., sędzia który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie, zaskarżonego w trybie kasacji lub objętego skargą nadzwyczajną, nie może orzekać co do tego wniosku, kasacji lub skargi. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony został pogląd, zgodnie z którym „orzekanie co do kasacji” w rozumieniu powyższego przepisu nie sprowadza się jedynie do merytorycznej oceny zasadności kasacji, lecz obejmuje także ogół rozstrzygnięć, dotyczących formalnych warunków jej dopuszczalności, których

skutkiem jest zamknięcie drogi do merytorycznego rozpoznania kasacji. Do tej kategorii orzeczeń zaliczają się między innymi takie, które rozstrzygają w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji lub złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem na podstawie art. 524 § 1 zd. 2 k.p.k. (zob. np. postanowienia SN: z dnia 30 sierpnia 2007 r., IV KZ 82/07, OSNwSK 2007 r., nr 1, poz. 1944, z dnia 10 września 2008 r., II KZ 49/08, OSNwSK 2008 r., nr 1, poz. 1780, z dnia 25 czerwca 2013 r., V KZ 44/13, LEX nr 1335692, z dnia 24 października 2013 r., III KZ 59/13, LEX nr 1362625, z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KZ 38/16, LEX nr 2151441, z dnia 17 stycznia 2017 r., II KZ 48/16, LEX nr 2188627). Zatem sędzia, który wydał wyrok w sądzie odwoławczym, w przypadku orzekania co do kasacji, jest wyłączony z mocy prawa od orzekania w kwestiach tzw. okołokasacyjnych.

Powyższe okoliczności powodują, że w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 1 w zw. z art. 40 § 3 k.p.k., skutkująca koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów, a także wpływu uchybienia na treść orzeczenia. Stwierdzenie tej okoliczności spowodowało także, że Sąd Najwyższy nie rozpoznał zarzutów podniesionych w zażaleniu (art. 436 k.p.k.).

Orzekając ponownie, Sąd Okręgowy - w składzie wolnym od wad - powtórnie rozpozna wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.